
Riskanläggning- Kristinebergsgruvan

Namn:	Boliden Mineral AB
Telefonnummer:	0910 –70 5100
Organisationsnummer:	556231-6850
Huvudman/ägare:	Boliden AB
Gruvchef:	Erik Fjällström
Plats:	Lycksele Kommun
Koordinater:	SWEREF 99 TM, N 7221465, E 668496

Inom verksamheten finns en avfallsanläggning som är uppdelat i fem olika sandmagasin som är benämnda 1, 1B, 2, 3 och 4. Sandmagasinen bedöms utgöra riskanläggningar enligt utvinningsavfallsförordningen på grund av den anrikningssand och slam från vattenrening som lagras där. Magasin 4 utgör dessutom en riskanläggning på grund av de konsekvenser som ett dammbrott skulle kunna medföra vilket reflekteras i genomförd konsekvensklassning av Damm 4. Anläggningen omfattas av bestämmelserna i Förordning (2013:319) om utvinningsavfall 57-63 §§, som handlar om strategi för att förebygga allvarliga olyckor samt säkerhetsledningssystem och intern beredskapsplan. I Bolidens verksamhetssystem för styrande dokument finns det flera dokument som överlappar och fungerar som intern beredskapsplan, Beredskapsplan för dammhaveri på sandmagasin hanteras av DTU-manualen. Boliden har även en beredskapsplan för yttre miljö, som behandlar övriga händelser.

Sandmagasinens huvudsyfte är att lagra den anrikningssand (utvinningsavfall) som uppstod vid anrikning av malm i anrikningsverket på industriområdet, Kristinebergsgruvan fram till 1992. Sedan dess har stora delar av magasinområdet efterbehandlats och den aktivitet som återstår är vattenrening av gruvvatten och ytvatten, innan det avbördas till recipienten Vormbäcken.

Kemikalierna som används vid vattenreningen är, Kalciumoxid (CaO) och Väteperoxid (H₂O₂) som vid tillsats i vatten höjer pH och oxiderar metalljoner som då faller ut som hydroxider som bildar ett slam. Kemikalierna används inte i sådan mängd så att dessa bidrar till anläggningens klassning.

På grund av de höga metallkoncentrationerna klassas Anrikningssanden och kalkslammet som farligt avfall som vid en olycka kan orsaka negativa effekter på människors hälsa och miljö, se avfallskod nedan utifrån avfallsförordningen (2020:614).

Kontakta företaget
Boliden Mineral AB
Kristinebergsgruvan
920 40 Kristineberg
0910-77 40 00

Kontakta kommunen
Växel 0950-166 00
kommun@lycksele.se
www.lycksele.se

Avfallskoden för anrikningssanden är: 01 03 05* Annat gruvavfall som innehåller farliga ämnen och som enligt 2 kap. 3 § ska anses vara farligt avfall.

Avfallskoden för kalkslam (Magasin 4) är: 01 03 07* Annat avfall som innehåller farliga ämnen från fysikalisk och kemisk behandling av metallhaltiga mineral och som enligt 2 kap. 3 § ska anses vara farligt avfall.

Magasinen i Kristineberg avbördas till Vormbäcken, som nedströms sandmagasinen ligger i Malå kommun. Endast ett eventuellt dammbrott av den längst nedströms liggande Damm 4 medför konsekvenser utanför anläggningsområdet. Dammen är som högst ca 20 m över nedströms liggande naturlig mark. Vid ett brott av damm 4 kan uppskattas att utströmningen teoretiskt skulle kunna uppgå till 2 000 m³/s, vilket skulle medföra att magasinet kan tömmas på mindre än en timme. Ett så högt utflöde bedöms medföra risk för att en stor del (kanske hälften) av anrikningssanden i magasin 4 och eventuellt en mindre del av sanden i magasin 3 följer med vattenmassorna. Enligt ett grovt överslag på uppdamda volymer så kan härigenom antas att ca 0,9 Mm³ fritt vatten och lika mycket vattenmättad anrikningssand kan följa med vattenmassorna. Sanden kommer i den tänkta händelsen att sedimentera längs Vormbäcken och i nedströms belägna Vormträsket.

Vid ett dammbrott vid damm 4 bedöms risken för förlust av människoliv eller allvarlig personskada vara försumbar. Skadegörelsen nedströms anläggningen i Kristineberg vid ett dammbrott är beroende av omfattningen av förorening från utströmmande vatten och eventuell anrikningssand. Det har i riskbedömningen antagits att det skulle uppstå svårigheter att återställa miljön till ursprungligt skick, sannolikheten är beaktansvärd för allvarlig skada på betydande miljövärde.

Vid damm 4:s utskov sker automatisk nivåavläsning för att registrera vattennivåernas variation över tiden samt kontrollera att dämningens gräns (DG) inte överskrids. Utöver detta har mätdubbar installerats på dammkrönet för att två gånger årligen kontrollera eventuella rörelser i dammkroppen

Tillsyn av dammarna ingår också i det förebyggande arbetet och detta sker genom:

- Daglig tillsyn, okulär besiktning samt kontroll av onlinemätningar, utförs varje vardag av utbildad personal, fr o m 2019-03-01 sker detta dagligen
- Intern inspektion utförs 4 gånger årligen
- Fördjupad dammsäkerhetsinspektion (FDI) genomförs vartannat år av extern dammtekniskt sakkunnig
- En fördjupad dammsäkerhetsutvärdering (FDU) genomförs vart tionde år på damm 4.

Kontakta företaget
Boliden Mineral AB
Kristinebergsgruvan
920 40 Kristineberg
0910-77 40 00

Kontakta kommunen
Växel 0950-166 00
kommun@lycksele.se
www.lycksele.se

Räddningstjänsten är förberedd

Räddningstjänsten har en plan för hur en räddningsinsats ska genomföras vid en olycka på anläggningen. Räddningsstyrkan från brandstationen i Lycksele är på plats för en första insats inom 1 timme efter larmet. Flera styrkor från andra brandstationer kan också aktiveras, allt efter det behov som finns för den aktuella händelsen. Räddningstjänstens första uppgift är att rädda liv, utrymma riskområdet och varna och informera omgivande verksamheter. Därefter försöker brandpersonalen om möjligt åtgärda skadan. Om en större olyckshändelse skulle inträffa inom industriområdet, som riskerar att påverka allmänheten, ska du följa anvisningar från räddningstjänsten. Räddningstjänstens arbete på plats leds av räddningsledaren. Räddningsledaren fattar beslutet om det måste ske en utrymning eller om det behöver ges en varning och information via VMA, viktigt meddelande till allmänheten.

Information vid en olycka

113 13 är Sveriges nationella nummer för information vid allvarliga olyckor och kriser. Hit kan allmänheten ringa och få information. Numret stödjer även ansvariga aktörer som kommuner, landsting och andra myndigheter. Vid samhällsstörningar, exempelvis större olyckor, öppnar Lycksele kommun en informationskanal som du når genom att ringa Lycksele kommuns växel 0950-166 00. Information om händelsen kommer även att publiceras på Lycksele kommuns hemsida www.lycksele.se. Om det är information som måste hanteras akut ska även fortsättningsvis nödnumret 112 användas.

Kontakta företaget
Boliden Mineral AB
Kristinebergsgruvan
920 40 Kristineberg
0910-77 40 00

Kontakta kommunen
Växel 0950-166 00
kommun@lycksele.se
www.lycksele.se